

i v zájmu státu, který za výkonný orgán, pokud vystupuje ve funkci výkonného orgánu, syndikátně ručí, vyžaduje, aby byly příslušné předpisy v tom směru vydané dodržovány s celou přísností. Není rozhodující, lze-li říci o žalobci, že plně svou povinnost z formálně pravoplatného exekučního titulu platil dluh, či zda lze mít se žalobcem za to, že platil nedluh, když exekuční titul byl dodatečně zrušen. V obou případech záleží právě na tom, zda lze odevzdání šeku výkonnému orgánu klásti na roveň odevzdání hotovosti a tedy placení ve smyslu § 1412 obč. zák. Šek sice stejně, jako směnka nebo kterýkoliv jiný cenný papír znějící na řad, jest určen v hospodářském životě zpravidla k tomu, aby byla umožněna likvidace právních poměrů co možná bez placení v hotovostech, avšak přece jen nelze po právní stránce takové oběživé cenné papíry co do právních účinků s hlediska placení klásti na roveň zákonnému platidlu, kterým jsou peníze. Dovolatel sám přichází k tomuto důsledku, když ukazuje na to, že výkonný orgán musil teprve šek realizovati a tak si obstarati hotové peníze, že tedy musil provésti určité právní jednání — které, kdyby se byl chtěl zachovati podle předpisu, by byl měl provésti sám žalobce — k tomu účelu, aby výkonnému orgánu odevzdal peníze. Toto právní jednání nevykonal výkonný orgán H. jménem vymáhajícího věřitele, nýbrž jako pomocník, nebo zmocněnec, nebo posel žalobcův, a to nikoliv za exekučního řízení, nýbrž teprve dodatečně. Tím ovšem není vyloučeno, že trestní soud mohl jej uznati vinným úřední zpronevěrou; to však nemá význam pro právní posouzení sporu, o nějž tu jde. Otázku, kdo měl býti anebo kdo byl skutečně poškozen, směl pro tento spor řešiti civilní soud samostatně s účinkem mezi zúčastněnými stranami. Podle toho, co bylo řečeno, správně uznal odvolací soud, že škoda vzešlá z žalobcova postupu, který se nesrovnává s platným předpisem, jde zatím na jeho vrub. Odvolací soud správně posoudil a vyložil § 25, odst. 2, ex. ř., zejména v tom směru, že se jiné plnění, o němž se tam mluví, týká vykonatelných nároků na nepeněžitě plnění, o jaké tu nešlo. Bezvýznamné je to, co dovolatel vykládá o tom nebo dovozuje z toho, že nešlo o zpronevěru šeku. Je tedy správné, uvádí-li odvolací soud, že by žalobě bylo lze vyhověti jen tenkrát, kdyby byl žalobce dbal předpisů a odevzdal výkonnému orgánu hotové peníze.

Čís. 16418.

Zaměstnavatel, který dal zaměstnanci zvláštní příkaz k nebezpečné jízdě motorovým vozidlem, ježto byla jízda pro náledí spojena se zvlášť zvýšeným nebezpečím, přes varování řidiče vozidla a zdráhání se zaměstnance, odpovídá zaměstnanci podle § 1014 obč. zák. za škodu, která jej postihla při automobilové nehodě nastalé smykem po náledí.

(Rozh. ze dne 22. října 1937, Rv II 367/36.)

Žalobkyně se na žalované domáhá zaplacení 20.000 Kč na bolestném, náhrady nákladů na pomocnici v domácnosti v době nemoci a léčebných

nákladů 2.184 Kč, vyvozujíc nárok na náhradu uvedené škody, vzniklé jí úrazem utrpěným při jízdě s nákladním automobilem Arsenia K-a, jednak ze slibu daného žalovanou před započítím jízdy, že nahradí žalobkyni škodu, která se žalobkyni stane při jízdě, jež byla pro nastalé náledí spojena s nebezpečím, pro něž vlastník automobilu odpíral vzítí žalobkyni s sebou na nákladní automobil, jednak z poměru mandátního, ježto jela nákladním automobilem na výslovný příkaz žalované, která jí poručila, že musí s ní jeti automobilem do O. Soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu, mimo jiné z těchto důvodů: Ani podle § 1014 obč. zák. se žalobkyně nemůže na žalovanou domáhati náhrady škody. Nehoda se ovšem stala tehdy, když žalobkyně jela na žádost žalované nákladním automobilem, avšak k nehodě došlo jen náhodou při výkonu příkazu, takže při takovémto nahodilém vzniku škody není žalovaná povinna k náhradě škody vzešlé žalobkyni. Povinnost k náhradě škody nepředpokládá ovšem zavinění na straně mandanta, avšak na druhé straně taková povinnost nevzniká, když jde jen o nahodilou souvislost utrpěné škody s výkonem příkazu. Odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu a uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Žalobní nárok jest důvodný i s hlediska § 1014 obč. zák. Žalobkyně se zúčastnila dne 24. prosince 1932 jízdy nákladním automobilem, byvši žalovanou zjednána, aby s ní jela jako pomocnice v obchodě z U. do O., obstarávala tedy jako zmocněnkyně právní jednání v zastoupení žalované a na její příkaz (§§ 1002 a násl. obč. zák.). Žalovaná jako zmocnitelka je tedy povinna nahraditi žalované nejen všechnu škodu, vzniklou jejím zaviněním, ale i vůbec veškerou škodu spojenou s plněním příkazu, a to i nahodilou škodu, která postihla žalobkyni jako zmocněnkyni a jež je důsledkem nebezpečí spojeného s příkazem. Podle zjištění žalovaná znala nebezpečí spojené s provedením jejího příkazu (náledí, varování řidiče automobilu a spojené s tím zdráhání žalobkyně), a přece přes toto nebezpečí trvala na tom, aby žalobkyně splnila její příkaz a jela na trh přes známé jí nebezpečí jízdy. Musí proto nahraditi žalobkyni i nahodilou škodu, která žalobkyni postihla při jízdě automobilem, vykonávané jen právě na příkaz žalované a v jejím hospodářském zájmu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud odvolací soud odůvodnil, že žalobní nárok jest po právu podle § 1014 obč. zák., jest odkázati především na správné odůvodnění napadeného rozsudku, k němuž se hledíc na vývody dovolání ještě dodává: S hlediska § 1014 obč. zák. nezáleží vůbec na tom, zda a k čemu se žalovaná zavázala vůči K-ovi. Pokud dovolatelka popírá, že se úraz žalobkyni stal při plnění příkazu, aby jela z U. do O., neprovádí tento dovolací důvod podle zákona, neboť nevychází ze zjištění odvolacího soudu, že žalovaná řekla žalobkyni, že s ní musí jeti. Její námitka, že nemohla mysliti na to, že se žalobkyni stane úraz, byla správně vyvrácena v napadeném rozsudku, k němuž se odkazuje. Dostala-li žalobkyně,

jak již uvedeno, zvláštní příkaz k jízdě automobilem, při níž utrpěla úraz, nezáleží na tom, zda ji žalovaná vzala s sebou ne jen, aby jí pomáhala při prodeji zboží v O., ale aby jí pomáhala i při nakládání a skládání zboží. Protože žalobní nárok jest odůvodněn již ustanovením § 1014 obč. zák., netřeba se ani zabývat tím, zda jest odůvodněn též podle §§ 881 a 1311 obč. zák.

Čís. 16419.

I. Byla-li exekučně prodána jen fysická část knihovního tělesa (určitá parcela), není hypotekární věřitel, jehož pohledávka vážla na celém knihovním tělese a byla z dražebního výtěžku částečně uspokojena, oprávněn k rekursu do rozvrhového usnesení proto, že nastoupí náhradní nárok zadních hypotekárních věřitelů podle § 222 ex. ř. v pořadí za jeho zástavním právem nebo že jejich pohledávky postoupí samovolně do téhož pořadí na uvolněné místo zaniklé uspokojené části jeho pohledávky.

II. Věřitel, jemuž přísluší přednostní zákonné zástavní právo, může žádati jen na poměrné uspokojení své pohledávky z několika zavázaných zástav. Byla-li prodána pouze část zástavy, může žádati jen poměrnou část připadající na poměrnou část zástavy.

Totéž platí i o přednostních pohledávkách správce konkursní podstaty na náhradu hotových vydání a na odměnu za námahu (§§ 80, 49 č. 1, 50, odst. 2, 62 knih. ř.).

(Rozh. ze dne 26. října 1937, R I 1049/37.)

K II. viz rozh. č. 6281 Sb. n. s.

T-cké spořitelně v T.-Š., vymáhající věřitelce, byla proti správci konkursní podstaty pozůstalosti po ing. Josefu S., Dr. Felixi S. a Kateřině S-ové povolena k vymožení její vykonatelné pohledávky 40.875 Kč 61 h s příslušenstvím exekuce vnucenou dražbou nemovitostí, zapsaných v knihovní vložce č. 1385 kat. území T.-Š., a to pozemkové parcely č. kat. 417 zahrada a stavební parcely č. kat. 1157 a obytným domem č. 997, se stájí a dílnou. K návrhu vymáhající věřitelky byly pravoplatně po ústním jednání o určení dražebních podmínek určeny dražební podmínky tak, že kdyby nebylo dosaženo za uvedené knihovní těleso jako celek nejmenšího podání, jest vyvolati zvlášť stavební parcelu č. kat. 1157 s domem č. p. 997 se stájí a dílnou za nejmenší podání 361.673 Kč a zvlášť pozemkovou parcelu č. kat. 417 za nejmenší podání 31.675 Kč. Při dražbě uvedené nemovitosti, konané dne 16. května 1936, bylo učiněno podání toliko na pozemkovou parcelu č. kat. 417 a ta pravoplatně přiklepnuta Robertu P-ovi za nejvyšší podání 31.680 Kč. Exekuční soud rozvrhuje právě uvedené nejvyšší podání za vydraženou část knihovního tělesa, přikázal v přednostním pořadí bernímu úřadu v T.-Š. pozemkovou daň a správci konkursní podstaty Dr. Felixu